

Bruselj, 7.7.2020
COM(2020) 295 final

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru za trgovino, ustanovljenem z Začasnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani, glede sprememb nekaterih določb Protokola II o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog zadeva sklep o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru za trgovino, ustanovljenem na podlagi Začasnega sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o spremembi nekaterih določb Protokola II k Sporazumu.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani.

Cilj Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je (a) pacifiškim državam omogočiti koristi boljšega dostopa do trga, ki ga nudi Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU); (b) spodbujati trajnostni gospodarski razvoj in postopno vključevanje pacifiških držav v svetovno gospodarstvo; (c) vzpostaviti območje proste trgovine med EU in pacifiškimi državami na podlagi skupnega interesa s postopno liberalizacijo trgovine na način, ki je skladen z veljavnimi pravili Svetovne trgovinske organizacije in načelom asimetrije, ob upoštevanju posebnih potreb in omejitev zmogljivosti pacifiških držav glede ravni in časovne razporeditve obveznosti; (d) vzpostaviti ustrezne mehanizme reševanja sporov; ter (e) vzpostaviti ustrezno institucionalno ureditev.

EU je 13. julija 2009 podpisala Sporazum¹, ki ga od 20. decembra 2009 oziroma 28. julija 2014 začasno uporabljata Papua Nova Gvineja in Republika Fidži. Po njunem pristopu Sporazum prav tako začasno uporabljajo Neodvisna država Samoa in Salomonovi otoki, in sicer od 31. decembra 2018 oziroma 17. maja 2020.

2.2. Odbor za trgovino

Odbor za trgovino je organ, ustanovljen v skladu s členom 68 Sporazuma. Sestavljajo ga predstavniki EU in pacifiških držav (Papua Nova Gvineja, Fidži, Samoa in Salomonovi otoki). Odbor za trgovino sprejme svoj poslovnik, soproedsedujeta pa mu predstavnik EU in predstavnik pacifiških držav.

Odbor za trgovino obravnava vse zadeve, potrebne za izvajanje Sporazuma, vključno z razvojnim sodelovanjem. Pri opravljanju svojih nalog lahko Odbor za trgovino (a) ustanovi in nadzoruje vse posebne odbore ali organe, potrebne za izvajanje Sporazuma, (b) se sestane, kadar koli se dogovorita pogodbenici, (c) preuči vsa vprašanja v okviru Sporazuma in pri opravljanju svojih nalog sprejme ustrezne ukrepe ter (d) sprejme sklepe ali da priporočila v primerih, določenih v Sporazumu.

Odbor za trgovino prenese posebna pooblastila za sprejemanje odločitev glede izvajanja na posebne odbore, kot je določeno v ustreznih določbah Sporazuma, zlasti na Posebni odbor za carinsko sodelovanje in pravila o poreklu.

¹ Sklep Sveta 2009/729/ES z dne 13. julija 2009 o podpisu in začasni uporabi začasnega Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (UL L 272, 16.10.2009, str. 1).

2.3. Predvideni akt Odbora za trgovino

Odbor za trgovino bo na svoji osmi seji *septembra 2020* sprejel sklep o spremembi nekaterih določb Protokola II v zvezi z opredelitvijo pojma „izdelki s poreklom“ in načini upravnega sodelovanja (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Cilji predvidenega akta so:

- posodobiti določbe o pravilih o poreklu glede na najnovejši razvoj dogodkov in gospodarskim subjektom zagotoviti poenostavljena in prožnejša pravila o poreklu, in sicer s sprejetjem naslednjih sprememb:
 - (a) črtanje naslednjih določb, ki niso več relevantne:
 - odstavek 7 člena 3: navedba, da se je kumulacija začela uporabljati po 1. januarju 2010 in 1. oktobru 2015, ni več relevantna;
 - člen 4a in Priloga VIII A nista več relevantna, ker niso bile opredeljene nobene sosednje države v razvoju;
 - drugi stavek odstavka 8 člena 4 in Priloga XII: navedba izdelkov s poreklom iz Južne Afrike, za katere se je kumulacija začela uporabljati po 31. decembru 2009, ni več relevantna;
 - (b) prilagoditev naslova člena 7, da se ujema z naslovom v kazalu;
 - (c) uvedba novega člena 12 z naslovom „Ločeno knjigovodsko izkazovanje“ v naslovu II, kar bo gospodarskim subjektom z uporabo te metode vodenja zalog omogočilo prihranek stroškov;
 - (d) črtanje člena 13 iz naslova III in njegova nadomestitev z novim členom 14 z naslovom „Nespreminjanje izdelkov“, da bi gospodarskim subjektom omogočili večjo prožnost v zvezi z dokazili, ki se predložijo carinskim organom države uvoznice, kadar pretovarjanje ali postopek carinskega skladiščenja blaga s poreklom potekata v tretji državi;
 - (e) črtanje člena 14 „Razstave“ in člena 38 „Proste cone“, ki nista več potrebna zaradi uvedbe določbe o „nespreminjanju izdelkov“;
 - (f) sprememba člena 15 naslova IV, da bi gospodarskim subjektom omogočili večjo prožnost pri izpolnjevanju zahtev glede dokazil o poreklu;
 - (g) vključitev novega člena 39, ki povzema naloge in pristojnosti Posebnega odbora za carinsko sodelovanje in pravila o poreklu, ki se omenjajo v različnih določbah Protokola II, in ustrezna posodobitev člena 41;
- posodobitev Priloge II k Protokolu II k Sporazumu, da se uskladi z različico nomenklature HS iz leta 2017.

Priloga II k Protokolu II temelji na različici nomenklature harmoniziranega sistema (HS) iz leta 2007, ki je priložena Mednarodni konvenciji o harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak blaga Svetovne carinske organizacije. Svetovna carinska organizacija je izdala novo nomenklaturu HS 2017 z učinkom od 1. januarja 2017. Treba pa bi bilo ohraniti obstoječe stanje pravil o poreklu, ker naj spremembe nomenklature HS ne bi vplivale na pravilo o poreklu, ki se uporablja za določen izdelek;

- sprememba besedila Priloge IV k Protokolu II k Sporazumu, da se vključi hrvaška različica izjave na računu.

Pogodba o pristopu Republike Hrvaške k Evropski uniji je bila podpisana 9. decembra 2011 in velja od 1. julija 2013. Sporazum se uporablja na ozemljih, na katerih se uporablja Pogodba o delovanju Evropske unije, in pod pogoji, določenimi v navedeni pogodbi, ter na ozemljih pacifiških držav podpisnic;

- posodobitev seznama čezmorskih držav in ozemelj iz Priloge VIII k Protokolu II k Sporazumu, da se uskladi s Pogodbo o delovanju Evropske unije.

V Prilogi VIII k Protokolu II k Sporazumu so navedene čezmorske države in ozemlja Evropske unije. Status nekaterih ozemelj se je nedavno spremenil, in sicer so se Saint Barthélemy (Francija) in Bermudi (Združeno kraljestvo) 1. januarja 2012 oziroma 1. januarja 2014 uvrstili med čezmorske države in ozemlja, povezana z Unijo, Mayotte (Francija) pa je 1. januarja 2014 postal najbolj oddaljena regija Unije;

- črtanje Samoe in Salomonovih otokov s seznama „Druge države AKP“ iz Priloge X k Protokolu II zaradi njunega pristopa k Sporazumu.

Zaradi številnih sprememb Protokola II k Sporazumu in njegovih prilog je treba Protokol II zaradi jasnosti v celoti nadomestiti z novim.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Protokol II o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja je bil sklenjen leta 2009. Nekatero določbo izvirnega Protokola II niso posodobljene glede na najnovejši razvoj pravil o poreklu, kar povzroča ovire za izkoriščanje preferencialne obravnave, določene v Sporazumu.

Predlagane spremembe bodo poenostavile in zagotovile večjo prožnost za izpolnjevanje zahtev in postopkov pravil o poreklu. Na primer:

- ločeno knjigovodsko izkazovanje bo gospodarskim subjektom omogočilo prihranek stroškov pri vodenju zalog;
- gospodarskim subjektom je zagotovljena večja prožnost v zvezi z dokazili, ki se predložijo carinskim organom države uvoznice, kadar pretovarjanje ali postopek carinskega skladiščenja blaga s poreklom potekata v tretji državi;
- možnost za registriranega izvoznika, da izjavo na računu izključno uporablja kot veljavno dokazilo o poreklu, bo poenostavilo postopke za določanje porekla in znižalo upravne stroške, povezane z izdajo potrdil o gibanju blaga EUR.1, kar bo subjektom omogočilo, da v celoti izkoristijo prednosti preferencialne tarifne obravnave, to pa lahko pozitivno vpliva na trgovino.

Ta poenostavitev bo zato olajšala trgovino in spodbujala gospodarski razvoj v pacifiški regiji, saj bo gospodarskim subjektom omogočila, da v celoti izkoristijo prednosti preferencialne tarifne obravnave v okviru začasnega sporazuma o gospodarskem partnerstvu.

Spremembe bodo poenostavile in zagotovile prožnost za izpolnjevanje zahtev in postopkov pravil o poreklu. Ta poenostavitev bo olajšala trgovino in optimizirala uporabo preferencialne obravnave za gospodarske subjekte. Poleg tega bodo predlagane spremembe spodbujale regionalno povezovanje in gospodarski razvoj v pacifiških državah, tako da bodo subjektom nudile več priložnosti za izpolnjevanje pravil o poreklu.

Potrebne so spremembe izdelkov (tarifne številke in poimenovanja) iz Priloge II k Protokolu II k Sporazumu zaradi uskladitve s posodobitvami nomenklature HS za leti 2012 in 2017, ki

jih je sprejela Svetovna carinska organizacija, ter zaradi skladnosti poimenovanj izdelkov in uvrstitve HS s harmoniziranim sistemom.

V Prilogi VIII k Protokolu II k Sporazumu so navedene čezmorske države in ozemlja EU. V smislu Protokola II so „čezmorske države in ozemlja“ države in ozemlja iz četrtega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Seznam bi bilo treba posodobiti, da se upošteva nedavna sprememba statusa nekaterih čezmorskih držav in ozemelj.

Opozoriti je treba, da je bilo s Sklepom Sveta (EU) 2019/2143 z dne 11. novembra 2019 že določeno stališče, ki se v imenu EU zastopa v Odboru za trgovino, ustanovljenem na podlagi sporazuma med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani, v zvezi s spremembo prilog II in VIII k Protokolu II k Sporazumu (UL L 331, 20.12.2019, str. 1). Zaradi jasnosti je stališče ponovljeno (ostaja nespremenjeno) v trenutni pobudi.

Predlagani sklep izpolnjuje obveznosti EU v skladu z določbami Sporazuma.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje akte, ki imajo pravni učinek po pravilih mednarodnega prava, s katerimi se ureja zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“².

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Akt, k sprejetju katerega se poziva Odbor za trgovino, je akt s pravnim učinkom, ki bo zavezujoč po mednarodnem pravu v skladu s členi 8, 68 in 78 Sporazuma.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep bi zato moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

² Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

4.4. Objava predvidenega akta

Ker bo akt Odbora za trgovino spremenil Začasni sporazum o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru za trgovino, ustanovljenem z Začasnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani, glede sprememb nekaterih določb Protokola II o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Začasni sporazum o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani¹ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki določa okvir za sporazum o gospodarskem partnerstvu, od 20. decembra 2009 oziroma 28. julija 2014 začasno uporabljata Papua Nova Gvineja in Republika Fidži. Po njunem pristopu Sporazum prav tako začasno uporabljajo Neodvisna država Samoa in Salomonovi otoki, in sicer od 31. decembra 2018 oziroma 17. maja 2020.
- (2) V skladu s členoma 13 in 68 Sporazuma ter členom 41 Protokola II k Sporazumu lahko Odbor SGP za trgovino sprejme spremembe določb Protokola II k Sporazumu.
- (3) Odbor za trgovino bo na svoji osmi seji *septembra 2020* sprejel sklep o spremembi nekaterih določb Protokola II o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Odboru za trgovino, saj bo predvideni sklep za Unijo zavezujoč.
- (5) Potrebne so spremembe nekaterih določb Protokola II o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja, sklenjenega leta 2009, da se posodobijo pravila o poreklu glede na najnovejši razvoj na tem področju in s tem zagotovijo prožnejša ter enostavnejša pravila o poreklu, katerih cilj je olajšati trgovino gospodarskim subjektom in optimizirati stopnjo izkoriščanja preferencialne obravnave.
- (6) Potrebne so spremembe izdelkov (tarifne številke in poimenovanja) iz Priloge II k Protokolu II k Sporazumu zaradi njihove uskladitve s posodobitvami nomenklature HS za leti 2012 in 2017, ki jih je sprejela Svetovna carinska organizacija, ter zaradi skladnosti poimenovanj izdelkov in uvrstitve HS s harmoniziranim sistemom.
- (7) Pogodba o pristopu Republike Hrvaške k Evropski uniji je bila podpisana 9. decembra 2011 in se uporablja od 1. julija 2013. Sporazum se uporablja na ozemljih, na katerih se uporablja Pogodba o delovanju Evropske unije, in pod pogoji, določenimi v

¹ Sklep Sveta 2009/729/ES z dne 13. julija 2009 o podpisu in začasni uporabi začasnega Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (UL L 272, 16.10.2009, str. 1).

navedeni pogodbi, ter na ozemljih pacifiških držav podpisnic. Besedilo Priloge IV k Protokolu II k Sporazumu bi bilo treba ustrezno spremeniti, da bo vključena hrvaška različica izjave na računu.

- (8) V Prilogi VIII k Protokolu II k Sporazumu so navedene čezmorske države in ozemlja EU. V smislu Protokola so „čezmorske države in ozemlja“ države in ozemlja iz četrtega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Seznam bi bilo treba posodobiti, da se upošteva nedavna sprememba statusa nekaterih čezmorskih držav in ozemelj.
- (9) Zaradi pristopa Samoe in Salomonovih otokov k Sporazumu bi bilo treba obe državi črtati s seznama „Druge države AKP“ iz Priloge X k Protokolu II –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije sprejme na osmi seji Odbora za trgovino, temelji na osnutku akta Odbora za trgovino, priloženem temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*